

**EGZAMIN MATURALNY
W ROKU SZKOLNYM 2017/2018**

**FORMUŁA OD 2015
(„NOWA MATURA”)**

**JĘZYK ROSYJSKI
POZIOM PODSTAWOWY**

**ZASADY OCENIANIA ROZWIĄZAŃ ZADAŃ
ARKUSZ MJR-P1**

Rozumienie ze sluchu

Zadanie 1.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	1.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	F
	1.2.		P
	1.3.		F
	1.4.		P
	1.5.		F

Zadanie 2.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	2.1.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	E
	2.2.	2.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	C
	2.3.	2.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	B
	2.4.		A

Zadanie 3.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie proste, typowe wypowiedzi ustne, artykułowane wyraźnie, w standardowej odmianie języka [...].</i>	3.1.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
	3.2.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	B
	3.3.	2.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	B
	3.4.		A
	3.5.		C
	3.6.	2.5. Zdający określa kontekst wypowiedzi.	B

Rozumienie tekstów pisanych

Zadanie 4.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	4.1.	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	F
	4.2.		E
	4.3.		D
	4.4.		B

Zadanie 5.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	5.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	C
	5.2.	3.4. Zdający określa intencje nadawcy/autora tekstu.	A
	5.3.	3.1. Zdający określa główną myśl tekstu.	C

Zadanie 6.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	6.1.	3.3. Zdający znajduje w tekście określone informacje.	A
	6.2.		C
	6.3.		B
	6.4.		A
	6.5.	3.2. Zdający określa główną myśl poszczególnych części tekstu.	C

Zadanie 7.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
II. Rozumienie wypowiedzi. <i>Zdający rozumie [...] proste wypowiedzi pisemne [...].</i>	7.1.	3.6. Zdający rozpoznaje związki pomiędzy poszczególnymi częściami tekstu.	C
	7.2.		A
	7.3.		D

Znajomość środków językowych

Zadanie 8.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	8.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	C
	8.2.		B
	8.3.		A
	8.4.		C
	8.5.		B

Zadanie 9.

Wymagania ogólne	Zadanie	Wymagania szczegółowe	Poprawna odpowiedź
I. Znajomość środków językowych. <i>Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].</i>	9.1.	1. Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].	B
	9.2.		B
	9.3.		C
	9.4.		B
	9.5.		B

Schemat punktowania w zadaniach od 1. do 9.

1 p. – poprawna odpowiedź.

0 p. – odpowiedź niepoprawna albo brak odpowiedzi.

Wypowiedź pisemna

Zadanie 10.

Przeprowadziłeś(-aś) wywiad z podróżnikiem dla szkolnego radia. W e-mailu do kolegi z Rosji:

- wyjaśnij, na czym polegały Twoje przygotowania do tej rozmowy
- opisz osobę, która udzieliła Ci wywiadu
- napisz, która z odpowiedzi udzielonych przez podróżnika była dla Ciebie zaskoczeniem
- poinformuj, jaki upominek dał Ci podróżnik i jak zamierzasz tę rzecz wykorzystać.

Wymagania ogólne

- I. *Znajomość środków językowych.*
Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].
- III. *Tworzenie wypowiedzi.*
Zdający samodzielnie formułuje krótkie, proste, zrozumiałe wypowiedzi [...] pisemne.
- IV. *Reagowanie na wypowiedzi.*
Zdający [...] reaguje w sposób zrozumiały, adekwatnie do sytuacji komunikacyjnej [...] pisemnie.

Wymagania szczegółowe

1. *Zdający posługuje się w miarę rozwiniętym zasobem środków językowych (leksykalnych, gramatycznych, ortograficznych) [...].*
- 5.1. *Zdający opisuje ludzi, [...] czynności.*
- 5.3. *Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...].*
- 5.4. *Zdający relacjonuje wydarzenia z przyszłości.*
- 5.8. *Zdający opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość.*
- 7.2. *Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.*

Każda wypowiedź jest oceniana przez egzaminatora w następujących kryteriach:

- treść
- spójność i logika wypowiedzi
- zakres środków językowych
- poprawność środków językowych.

Treść

W ocenie treści bierze się najpierw pod uwagę, do ilu podpunktów z polecenia zdający się odniósł w swojej wypowiedzi, a następnie, ile z tych podpunktów rozwinął w zadowalającym stopniu. Za wypowiedź przyznaje się od 0 do 4 punktów, zgodnie z poniższą tabelą.

Do ilu podpunktów zdający się odniósł?	Ile podpunktów rozwinął?				
	4	3	2	1	0
4	4 p.	4 p.	3 p.	2 p.	2 p.
3		3 p.	3 p.	2 p.	1 p.
2			2 p.	1 p.	1 p.
1				1 p.	0 p.
0					0 p.

Dla przykładu, za wypowiedź zdającego, który odniósł się do 2 podpunktów i oba rozwinął, przyznaje się 2 punkty.

Uwagi dodatkowe dotyczące oceniania treści

1. W ocenie treści egzaminator kieruje się:
 - a. nadrzędnymi ustaleniami dotyczącymi sposobu oceniania wypowiedzi podanymi w punktach 2–18 poniżej oraz przyjętymi w danej sesji egzaminacyjnej dla konkretnego zadania
 - b. w przypadku wątpliwości, rozważeniem następujących kwestii:
 - w jakim stopniu jako czytelnik czuję się poinformowany w zakresie kluczowego elementu danego podpunktu z polecenia?
 - w jaki sposób zdający realizuje dany podpunkt?, np. za pomocą ilu zdań i jakich?, za pomocą ilu czasowników/określników?, jak złożona jest wypowiedź?, jak wiele szczegółów przekazuje?, itp.
2. Należy uznać, że zdający **nie odniósł się** do podpunktu polecenia, jeśli
 - a. nie realizuje tego podpunktu
 - b. realizuje go w sposób niekomunikatywny.
3. Należy uznać, że zdający **odniósł się** do danego podpunktu polecenia, jeśli
 - a. realizuje go w sposób komunikatywny, ale w minimalnym stopniu, np.
 - **opisz osobę, która udzieliła Ci wywiadu**
Это высокий человек. (jedno odniesienie)
 - b. rozbudowuje minimalną realizację podpunktu o dodatkową, komunikatywną informację, np.
Этот путешественник похож на известного актёра.
4. Należy uznać, że zdający **rozwiniął** dany podpunkt polecenia, jeśli odniósł się do niego w sposób bardziej szczegółowy, tzn. w realizacji podpunktu można wyodrębnić
 - a. przynajmniej trzy komunikatywne, minimalne odniesienia, np.
Это блондин в очках и шляпе.
 - b. jedno lub dwa bardziej rozbudowane, komunikatywne odniesienia, np.
Путешественник был одет в старые джинсы с дырками на коленках.
5. W przypadku podpunktów polecenia, które składają się z dwóch członów:
 - a. jeśli zdający w minimalnym stopniu nawiązał do jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu, np.
 - **poinformuj, jaki upominek dał Ci podróżnik i jak zamierzasz tę rzecz wykorzystać**
Он подарил мне карту.
 - b. jeśli zdający nawiązał do obydwu członów w minimalnym stopniu, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu, np. *Путешественник дал мне книгу. И я её прочитаю.*
 - c. jeśli zdający rozbudował swoją wypowiedź tylko w zakresie jednego członu, a drugiego nie zrealizował, należy uznać, że odniósł się do danego podpunktu, np. *Он подарил мне брелок, который привёз из экзотической страны.*
 - d. jeśli zdający odniósł się do obydwu członów i przynajmniej jeden z nich przedstawił w sposób bardziej szczegółowy, należy uznać, że rozwinął wypowiedź, np. *Путешественник подарил мне африканскую маску. Думаю, что я повешу её на стену в своей комнате*
6. Wyrażenia takie jak np. *длинные волосы, низкого роста, красивая одежда, грустные глаза* są traktowane jako jedno odniesienie się do podpunktu polecenia.
7. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy wyrażen synonimicznych lub wzajemnie wykluczających się słów/wyrażeń, lub przy pomocy równorzędnych słów odnoszących się do jednego aspektu jest traktowana jako jedno odniesienie, np.
 - **opisz osobę, która udzieliła Ci wywiadu**
Он блондин со светлыми волосами.

- **poinformuj, jaki upominek dał Ci podróżnik i jak zamierzasz tę rzecz wykorzystać**
Он дал мне свою шапку. Она очень большая и маленькая.
- 8. Realizacja podpunktu polecenia przy pomocy co najmniej trzech słów/wyrażeń odnoszących się do różnych aspektów, jest uznawana za podpunkt rozwinięty, np.
 - **opisz osobę, która udzieliła Ci wywiadu**
Путешественник был низкого роста. У него были тёмные волосы и белая рубашка.
- 9. Zaimki oraz pospolite modyfikatory występujące przed przymiotnikiem lub przysłówkiem (np. *bardzo, dość, trochę*) nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia.
- 10. Nazwy własne nie są traktowane jako kolejne odniesienie do danego podpunktu polecenia, chyba że w wyraźny sposób wnoszą dodatkowe informacje.
 - **wyjaśnij, na czym polegały Twoje przygotowania do tej rozmowy**
Я прочитала книгу Ивана Петрова. (1 element)
- 11. Realizację poszczególnych podpunktów z polecenia ocenia się w całej wypowiedzi; odniesienia do tego samego podpunktu polecenia mogą wystąpić w różnych częściach pracy.
- 12. Ten sam fragment tekstu nie może być traktowany jako realizacja dwóch różnych podpunktów polecenia.
 - **wyjaśnij, na czym polegały Twoje przygotowania do tej rozmowy**
 - **opisz osobę, która udzieliła Ci wywiadu**
Я знал, что он очень быстро говорит, поэтому я приготовил диктофон.
- 13. Dopuszczalna jest sytuacja, w której zdający traktuje poszczególne podpunkty polecenia jak zadawane pytania i tworzy wypowiedź poprzez odpowiadanie na te pytania bez przywoływania wszystkich elementów z polecenia (= wprowadzenie oraz 4 podpunkty). Wypowiedź taka nosi cechy interakcji w formie pisemnej. Taka realizacja polecenia nie prowadzi do obniżenia punktacji za treść; może natomiast skutkować obniżeniem punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
To, że zdający nie musi przywoływać wszystkich elementów z polecenia nie oznacza, że może pominąć kluczowe elementy tego podpunktu, np. realizując podpunkt o wyglądzie podróżnika zdający pisze: *Красивый, высокий, большой.* – taka odpowiedź nie jest akceptowana.
- 14. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia w sposób niestandardowy, taki że budzi wątpliwości, wówczas wymagany jest w wypowiedzi element, który wskazuje, że ta informacja dotyczy danego podpunktu i jest logicznie uzasadniona.
- 15. Jeżeli zdający realizuje podpunkt polecenia, ale komunikacja jest znacznie zaburzona na skutek użycia niewłaściwej struktury leksykalnej i/lub gramatycznej, taka wypowiedź kwalifikowana jest na poziom niższy (podpunkt rozwinięty traktowany jest jako podpunkt, do którego zdający tylko odniósł się, a podpunkt, do którego zdający odniósł się, jako podpunkt nieujęty), np.
 - **napisz, która z odpowiedzi udzielonych przez podróżnika była dla Ciebie zaskoczeniem**
Мне удивлена, что его погода не интересна. (podpunkt nieujęty w pracy; komunikacja zaburzona)
- 16. Dopuszcza się udzielenie przez zdającego wymijającej odpowiedzi, np. *Не wiem, kiedy.../ Nie wiem, co... / Nie wiem, dlaczego...*, jeśli odpowiedź taka spełnia warunki polecenia. Nie akceptuje się odpowiedzi nienaturalnych w danej sytuacji komunikacyjnej, np. *Я не знаю, как выглядит путешественник.*
- 17. Jeżeli zdający realizuje kluczowy fragment wypowiedzi w języku polskim, uznaje się realizację podpunktu polecenia za niekomunikatywną, np.

- wyjaśnij, na czym polegały Twoje przygotowania do tej rozmowy

Я уложила pytania / ułożyłam pytania do путешественника. („nie odniósł się”).

18. Jeżeli zdający używa języka polskiego we fragmencie wypowiedzi, który nie jest kluczowy do realizacji polecenia, fragment w języku polskim nie jest brany pod uwagę w ocenie treści, np.

- opisz osobę, która udzieliła Ci wywiadu

Он был убранны/ubranу в джинсы и рубашку. („odniósł się”).

Zadanie 10.

Przeprowadziłeś(-aś) wywiad z podróżnikiem dla szkolnego radia. W e-mailu do kolegi z Rosji:

- wyjaśnij, na czym polegały Twoje przygotowania do tej rozmowy
- opisz osobę, która udzieliła Ci wywiadu
- napisz, która z odpowiedzi udzielonych przez podróżnika była dla Ciebie zaskoczeniem
- poinformuj, jaki upominek dał Ci podróżnik i jak zamierzasz tę rzecz wykorzystać.

Привет, Миша!

Как у тебя дела? У меня всё отлично. Представляешь, недавно для школьного радио мне удалось взять интервью у путешественника!

• wyjaśnij, na czym polegały Twoje przygotowania do tej rozmowy		
5.1. Zdający opisuje [...] czynności. 5.3. Zdający przedstawia fakty z przeszłości [...].		
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający wyjaśnia, na czym polegały jego przygotowania do wywiadu z podróżnikiem, np. <i>Я почитал о нём в Интернете.</i> („odniósł się”) Akceptowana jest również komunikatywna odpowiedź, w której zdający opisuje różnorodne czynności życia codziennego pod warunkiem, że z kontekstu wynika, że chodzi o przygotowanie do wywiadu z podróżnikiem, np. <i>Я слушал музыку, которую любит мой гость.</i> („odniósł się”), ALE <i>Я слушал музыку.</i> („nie odniósł się”). Uznaje się czynności, których piszący nie wykonuje osobiście, pod warunkiem że z pracy jasno wynika, że czynności te dotyczą piszącego lub piszący jest w nie w jakiś sposób zaangażowany, np. <i>Друг научил меня пользоваться диктофоном.</i> („odniósł się”), ALE <i>Мой друг умеет пользоваться диктофоном.</i> („nie odniósł się”). Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odniósł się do tego podpunktu polecenia.		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Я серьёзно готовился к этому интервью.	Я приготовил интересные вопросы.	Я приготовил интересные вопросы, которые собирался задать своему гостю.
Подготовка заняла у меня немного времени.	Я договорился с ним о встрече.	Подготовка заняла у меня много времени: я прочитал его книгу о путешествиях.

• opisz osobę, która udzieliła Ci wywiadu		
5.1. Zdający opisuje ludzi, [...].		
Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający charakteryzuje podróżnika poprzez, np.: • podanie jego danych (np.: wieku, narodowości, wykształcenia, zawodu), np. <i>Этому мужчине около сорока лет.</i> LUB • aspekt fizyczny: – wygląd zewnętrzny, np. <i>У него короткие волосы. / Он пришёл с букетом цветов в руках.</i> LUB – wyraz twarzy, np. <i>Иван Петрович всё время улыбался.</i> LUB – ubiór, np. <i>Он был в джинсах и футболке.</i> LUB • cechy charakteru, np. <i>Это весёлый и остроумный человек.</i> LUB • sposób bycia i zachowania, np. <i>Он ведёт себя очень свободно и непринуждённо.</i> LUB • zainteresowania, uzdolnienia, osiągnięcia, np. <i>Он написал много книг.</i> LUB • swoją ocenę jego osoby (co lubimy w osobie, czego nie akceptujemy), np. <i>Мне нравится, что он говорит то, что думает.</i> Nie akceptuje się odpowiedzi, w których zdający nie odnosi się do opisu podróżnika.		
nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Он пришёл в радиостудию утром. Он отвечал на мои вопросы.	На нём была шляпа и очки. В студию вошёл невысокий парень с книгой.	Оказалось, что это весёлый и доброжелательный человек с открытым взглядом. Андрей очень талантливый фотограф, его снимки печатали в журнале «Путешествия».

- napisz, która z odpowiedzi udzielonych przez podróżnika była dla Ciebie zaskoczeniem

5.4. Zdający relacjonuje wydarzenia z przyszłości.

7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odnosi się do jednej (lub kilku) odpowiedzi podróżnika, która zaskoczyła zdającego, np. *Меня удивили слова путешественника о том, что он путешествует босиком.* („odniósł się”) / *Меня удивил ответ путешественника на мой последний вопрос.* („odniósł się”)

Zdający nie musi używać w swojej wypowiedzi takich wyrazów, jak, np.: *Меня удивило, что..., Я был удивлён тому, что... Меня удивил его ответ...,* ale z kontekstu musi wynikać, że ta odpowiedź zaskoczyła piszącego, została przez niego w jakiś sposób wyróżniona, np. *Во время интервью оказалось, что Виктор боится пауков. / Представляешь, он сказал, что был на острове Сахалин!*

Wypowiedź nie może być uznana za rozwiniętą, jeżeli zdający nie pisze o swoim zaskoczeniu (1) i/lub nie wskazuje, że informacja pochodzi od podróżnika (2).

- wypowiedź, w której zdający przytacza odpowiedź podróżnika, ale z kontekstu nie wynika, że ta odpowiedź zaskoczyła zdającego, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *Путешественник сказал мне, что всегда путешествует один.* (O>N); *Антон сказал, что любит по утрам есть овсяную кашу.* (R>O).
- wypowiedź, w której zdający informuje o swoim zaskoczeniu, dotyczącym życia podróżnika, ale z kontekstu nie wynika, że dowiedział się tego z odpowiedzi udzielonej przez podróżnika, jest kwalifikowana na poziom niższy, np. *Меня удивило, что путешественник не любит рано вставать.* (O>N).

Informacja o tym, że odpowiedzi udzielił podróżnik (2) oraz o tym, że piszący był zaskoczony tą odpowiedzią (1) są elementami polecenia i nie rozwijają wypowiedzi zdającego.

Wyrażanie opinii i/lub emocji przez zdającego na temat odpowiedzi podróżnika może być elementem rozwijającym wypowiedź pod warunkiem, że jest informacja o tym, że odpowiedź zaskoczyła zdającego, np. *Представляешь, он сказал, что любит спать до полудня. Вот это да!*

Nie akceptuje się odpowiedzi, w których zdający nie odnosi się do odpowiedzi udzielonej przez podróżnika.

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Путешественник отвечал на вопросы очень интересно.	Он сказал, что любит спать под открытым небом. Фантастика!	Удивительно, что он не обращает внимания на погоду. Сказал, что путешествует и в дождь, и в снег, и в жару.
Он много видел во время своих путешествий и работал матросом на корабле.	Он сказал, что путешествует без багажа. Представляешь?!	Он рассказал о том, что путешествует без багажа, берёт с собой только маленький рюкзак. Невероятно!

- poinformuj, jaki upominek dał Ci podróżnik i jak zamierzasz tę rzecz wykorzystać.

7.2. Zdający [...] przekazuje informacje i wyjaśnienia.

5.8. Zdający opisuje intencje, marzenia, nadzieje i plany na przyszłość.

Należy uznać każdą komunikatywną odpowiedź, w której zdający odniósł się do **co najmniej jednej** części polecenia, np.

- wspomina o upominku, który dał piszącemu podróżnik, np. *Путешественник дал мне сувенир*. LUB
- informuje o tym, jak zamierza tę rzecz wykorzystać, np. *Я поставлю его подарок на своём письменном столе*.

Ten podpunkt polecenia jest **dwuczłonowy**. Aby odpowiedź zdającego mogła być uznana za rozwiniętą wymagane jest odniesienie się do jego obydwu członów (upominku i informacji o zamiarach zdającego na temat wykorzystania tego upominku) i przedstawienie jednego z nich w sposób bardziej szczegółowy.

Nie akceptuje się odpowiedzi, w której zdający nie odniósł się do żadnej części tego podpunktu polecenia.

nie odniósł się	odniósł się	odniósł się i rozwinął
Он дал мне замечательный подарок.	Путешественник подарил мне карту Африки.	Путешественник подарил мне карту Африки. Я отнесу её в кабинет географии.
Мне нравится получать подарки из далёких стран.	Мне нравится получать подарки из далёких стран. Этот я повешу на стену.	Путешественник принёс мне книгу со своим автографом. Я обязательно её прочитаю.

Spójność i logika wypowiedzi

W ocenie spójności bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu tekst funkcjonuje jako całość dzięki jasnym powiązaniom (np. leksykalnym, gramatycznym) wewnątrz zdań oraz między zdaniami/akapitami tekstu. W ocenie logiki wypowiedzi bierze się pod uwagę, czy i w jakim stopniu wypowiedź jest klarowna (np. czy nie jest jedynie zbiorem przypadkowo zebranych myśli).

2 p.	wypowiedź jest w całości lub w znacznej większości spójna i logiczna zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu
1 p.	wypowiedź zawiera usterki w spójności/logice na poziomie poszczególnych zdań oraz/lub całego tekstu
0 p.	wypowiedź jest w znacznej mierze niespójna/nielogiczna; zbudowana jest z trudnych do powiązania w całość fragmentów

Dodatkowe uwagi dotyczące spójności

1. W ocenie spójności należy rozważyć poziom spójności tekstu, zarówno na poziomie poszczególnych zdań, jak i całego tekstu, w stosunku do jego długości. Jedna bądź dwie usterki w dłuższym tekście to nie to samo, co jedna bądź dwie usterki w spójności w tekście bardzo krótkim. Nie należy jednak bezpośrednio przeliczać liczby usterek na odpowiednią liczbę punktów.
2. Zaburzenie spójności i/lub logiki może wynikać na przykład z:
 - braku połączenia tekstu piszącego z podanym początkiem, np.
Привет, Миша!
Как у тебя дела? У меня всё отлично. Представляешь, недавно для школьного радио мне удалось взять интервью у путешественника! У меня много новостей.
 - braku połączenia między częściami tekstu; odwoływanie się do czegoś, co nie jest wcześniej wspomniane, np. *У меня много новостей. У него короткие волосы и зелёные глаза.*
 - nieuzasadnionego użycia czasowników w różnych czasach gramatycznych („przeskakiwania” z jednego czasu gramatycznego na inny), np. *Я буду готовить много вопросов, потому что у меня была встреча.*
 - błędów językowych i/lub ortograficznych, które powodują, że odbiorca gubi się, czytając tekst, np. *Он познакомил много люди.*
 - poważnych zakłóceń komunikacji w tekście w wyniku błędów językowych
 - braku logiki w tekście, np. przytoczenia argumentu, który jest sprzeczny z ogólnie przyjętymi zasadami rozumowania: *Я читал много о нём в Интернете, потому что не мог найти информации.* (jeśli nie ma w pracy żadnego uzasadnienia/kontekstu, który tłumaczyłby taką właśnie realizację danego podpunktu).
3. Zdający nie musi realizować podpunktów polecenia w kolejności, w jakiej są wymienione w zadaniu. Sama zmiana kolejności nie może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
4. Brak podziału na akapity nie prowadzi automatycznie do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
5. Brak powiązania między rozwinięciem napisanym przez zdającego, a zdaniem wprowadzającym i/lub kończącym podanym w arkuszu może być podstawą do obniżenia punktacji za spójność i logikę wypowiedzi.
6. Jeżeli w pracy nie są zaznaczone żadne błędy w spójności/logice, należy przyznać 2 punkty w tym kryterium.
7. Jako usterki w spójności/logice egzaminator oznacza te fragmenty, w których gubi się czytając tekst. Błędy językowe i ortograficzne mogą powodować zaburzenie spójności i logiki, ale wiele zależy od kontekstu wypowiedzi. Ten sam błąd może w mniejszym lub większym stopniu zaburzać zrozumienie tekstu. Może on wpływać na ocenę spójności i logiki i/lub przekazania komunikatu.
8. Błędy logiczne mogą często wynikać z niewystarczającego kontekstu w treści pracy, braku kluczowego elementu do uzasadnienia stwierdzenia, które samo w sobie jest sprzeczne z zasadami logiki.
9. Słowa napisane po polsku lub w języku innym niż język egzaminu egzaminator zaznacza jako błędy w spójności, jeśli w znacznym stopniu utrudniają zrozumienie komunikatu. Jeśli komunikacja nie jest zaburzona, podkreśla je jedynie jako błędy językowe.
10. Jeśli praca (lub jej obszerne fragmenty) jest w znacznej większości niespójna/niekomunikatywna/niezrozumiała dla odbiorcy, egzaminator może zaznaczyć całość pracy (lub dany fragment) „pionową falą” na marginesie i nie podkreślać poszczególnych zaburzeń. Jednocześnie w takiej pracy oznacza się błędy.

Zakres środków językowych

W ocenie zakresu środków językowych bierze się pod uwagę zróżnicowanie struktur leksykalno-gramatycznych użytych w wypowiedzi.

2 p.	zadowalający zakres środków językowych; oprócz środków językowych o wysokim stopniu pospolitości w wypowiedzi występuje kilka precyzyjnych sformułowań
1 p.	ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są głównie środki językowe o wysokim stopniu pospolitości
0 p.	bardzo ograniczony zakres środków językowych; w wypowiedzi użyte są wyłącznie najprostsze środki językowe

1. Zadowalający zakres środków językowych odnosi się do środków leksykalno-gramatycznych, ujętych w zakresie struktur w *Informatorze*, których znajomości można oczekiwać od absolwenta szkoły ponadgimnazjalnej na poziomie B1.
2. Pod pojęciem „precyzyjne sformułowania” rozumie się wyrażanie myśli z wykorzystaniem słownictwa swoistego dla tematu i unikanie wyrazów oraz struktur o wysokim stopniu pospolitości, takich jak *miły, interesujący, fajny*. W precyzji wyrażania myśli mieści się również charakterystyczny dla danego języka sposób wyrażania znaczeń, np. stosowanie typowych dla danego języka związków wyrazowych oraz struktur gramatycznych precyzyjnie pasujących do danej sytuacji komunikacyjnej.

- **opisz osobę, która udzieliła Ci wywiadu**

Он имеет голубые глаза.

У него голубые глаза. – zawiera „precyzyjne sformułowania”.

Poprawność środków językowych

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę błędy gramatyczne, leksykalne i ortograficzne oraz ich wpływ na komunikatywność wypowiedzi.

2 p.	• brak błędów • nieliczne błędy niezakłócające komunikacji lub sporadycznie zakłócające komunikację
1 p.	• liczne błędy niezakłócające komunikacji lub czasami zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy niezakłócające komunikacji
0 p.	• liczne błędy często zakłócające komunikację • bardzo liczne błędy czasami lub często zakłócające komunikację

W ocenie poprawności środków językowych bierze się pod uwagę orientacyjny stosunek liczby błędów do długości tekstu stworzonego przez zdającego (nie ma potrzeby liczenia wyrazów i błędów). „Liczne” błędy w przypadku tekstu bardzo krótkiego to nie to samo, co „liczne” błędy w przypadku tekstu dłuższego.

Sposób oznaczania błędów

Błędy oznacza się tylko w wypowiedzi zdającego stosując oznaczenia podane w tabeli; nie oznacza się rodzaju błędu na marginesie.

rodzaj błędu	sposób oznaczenia	przykład
błąd językowy (leksykalny, gramatyczny)	podkreślenie linią prostą	<i>Marek <u>lubić</u> czekoladę.</i>
błąd językowy spowodowany brakiem wyrazu	znak √ w miejscu brakującego wyrazu	<i>Marek √ czekoladę.</i>
błąd ortograficzny	otoczenie słowa kołem	<i>Słońce <u>gżeje</u>.</i>
błąd językowy i ortograficzny w jednym słowie	podkreślenie linią prostą i otoczenie kołem	<i>Słońce <u>gzać</u> w lecie.</i>
błędy w spójności / logice	podkreślenie linią falistą	<i>Założyłem kurtkę <u>bo było gorąco</u>.</i>

Błędy ortograficzne zmieniające znaczenie wyrazu są traktowane jako błędy językowe i oznaczane poprzez podkreślenie wyrazu linią prostą.

Nie oznacza się błędów interpunkcyjnych.

Usterki w spójności i logice występujące pomiędzy akapitami mogą być zaznaczane „pionową falą” na marginesie.

Uwagi dodatkowe

- Wypowiedź jest oceniana na 0 punktów we wszystkich kryteriach, jeżeli jest
 - w całości nieczytelna (pod pracą zapisuje się „praca w całości nieczytelna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - całkowicie niezgodna z poleceniem (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niezgodna z poleceniem”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium) LUB
 - niekomunikatywna dla odbiorcy, np. w całości napisana fonetycznie (pod pracą zapisuje się „praca całkowicie niekomunikatywna”, a na karcie odpowiedzi zaznacza się 0 punktów w każdym kryterium).
- Praca, która zawiera fragmenty odtworzone z podręcznika, zadania zawartego w arkuszu egzaminacyjnym lub innego źródła, w tym internetowego, lub przepisane od innego zdającego, jest uznawana za niesamodzielną.
- Jeżeli praca zawiera fragmenty na zupełnie inny temat, wyuczone na pamięć lub fragmenty całkowicie nienawiązujące do polecenia, a jednocześnie zaburzające spójność i logikę tekstu, są one otaczane kołem i nie są brane pod uwagę przy liczeniu wyrazów i ocenie zakresu środków językowych i poprawności środków językowych.
- Jeżeli za wypowiedź przyznano 0 punktów w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach przyznaje się również 0 punktów.

5. Jeżeli za wypowiedź przyznano 1 punkt w kryterium treści, we wszystkich pozostałych kryteriach można również przyznać maksymalnie po 1 punkcie.
6. Jeżeli wypowiedź zawiera 60 słów lub mniej, jest oceniana wyłącznie w kryterium treści. W pozostałych kryteriach przyznaje się 0 punktów. W takich pracach nie oznacza się błędów.
7. W ocenie poprawności środków językowych w wypowiedziach zdających ze stwierdzoną dysleksją nie bierze się pod uwagę błędów ortograficznych. Błąd ortograficzny zmieniający znaczenie wyrazu w pracy zdającego z opinią o dysleksji to błąd językowy. Jest on brany pod uwagę w ocenie poprawności językowej.
Zasady te obowiązują również w ocenie prac zdających z dysgrafią, dysortografią, afazją, z zaburzeniami komunikacji językowej, mózgowym porażeniem dziecięcym, a także prac zdających, którzy korzystali z pomocy nauczyciela wspomagającego oraz prac pisanych na komputerze.
8. Zdający może używać oryginalnej pisowni w obcojęzycznych nazwach geograficznych, nazwach obiektów sportowych, gazet, zespołów muzycznych, programów telewizyjnych, tytułach, pod warunkiem, że podaje wyjaśnienie w języku egzaminu, tak aby informacja była komunikatywna dla odbiorcy. Z tekstu musi wynikać, że jest mowa o gazecie, filmie, grupie muzycznej itd. lub musi wystąpić określenie *фильм, группа*, np. *сериал „М jak miłość”, книга „Świat Dysku”*.
Jeżeli zdający podaje nazwę w języku innym, niż zdawany i nie podaje objaśnienia, całe wyrażenie jest podkreślane linią prostą i traktowane jako jeden błąd językowy, np. *Я читаю Nowe Horyzonty* – 1 błąd językowy. Oprócz tego całe wyrażenie podkreślane jest linią falistą i traktowane jako błąd w spójności. Jeśli użycie tej nazwy jest kluczowe dla realizacji polecenia, ta informacja nie jest uwzględniana w ocenie treści.
9. Praca w brudnopisie jest sprawdzana, jeżeli słowo *Бруднопис* przekreślono i obok zostało napisane *Чистопис*.
10. Jeżeli zdający umieścił w pracy adnotację *ciąg dalszy w brudnopisie* i zakreślił, która część jest czystopisem, to ta część podlega ocenie.

Uwagi dotyczące zasad liczenia słów w wypowiedziach zdających

1. Liczone są słowa oddzielone spacją, np. *на озере* (2 słowa), *в большом городе* (3 słowa), 1789 (1 słowo), 10.01.2015 (1 słowo), 10 января 2015 (3 słowa).
2. Jako jeden wyraz liczone są
 - słowa łączone dywizem, np. *из-за, Санкт-Петербург, по-моему*
 - oznaczenia, symbole literowe, bez względu na liczbę liter, np. МГУ, СПИД
 - adres mailowy lub internetowy oraz numer telefonu.
3. Cyfry rzymskie traktuje się jak pozostałe cyfry i liczby, np. *XX* = 1 słowo, *XX век* = 2 słowa.
4. Podpis XYZ nie jest uwzględniany w liczbie słów.
5. Nie uznaje się i nie uwzględnia w liczbie słów symboli graficznych używanych w Internecie (np. „buźki”).
6. Uwzględnia się w liczbie słów wyrazy w języku innym niż język egzaminu, np. *Я читаю Nowe Horyzonty*. – 4 słowa.